

IRAN

Senest opdateret: Oktober 2004 af Dorte Smed

- 1 Baggrund
- 2 Den seneste politiske og militære udvikling
- 3 Menneskerettighedssituationen
 - 3.1 Generelt
 - 3.2 Kvinder
 - 3.3 Religiøse mindretal
 - 3.4 Etniske minoriteter
 - 3.5 Ytrings- og pressefrihed
 - 3.6 Retssystemet
 - 3.7 Tortur
 - 3.8 Dødsstraf
 - 3.9 Utroskab
 - 3.10 Homoseksuelle
 - 3.11 Politisk opposition
- 4 Dansk asylpraksis
 - 4.1 Politisk aktivitet
 - 4.2 Kvinder, herunder familiestridigheder
 - 4.3 Konvertitter
 - 4.4 Etniske minoriteter
 - 4.5 Tidligere asylpraksis
- 5 Øvrige kommentarer
 - 5.1 Sikkerhedsapparatet
- 6 Vigtigste kilder

1 Baggrund

Iran ligger i det sydvestlige asien, er ca. 1.6 millioner kvadratkilometer stort og har en befolkning på ca. 68 mio.

Den iranske islamiske republik blev oprettet i 1979, efter at Iran havde været et monarki under ledelse af en shah. Efter en langvarig periode med stabilitet var den økonomiske situation i 1977 forværret, og oppositionen mod Shahen begyndte at vokse betydeligt. Oppositionen bestod blandt andet af venstreorienterede, liberale og islamiske aktivister, og de stærkeste viste sig snart at være støtter til Ayatollah Rohollah Khomeini, som på daværende tidspunkt var i eksil i Paris. Efter en periode med strejker og demonstrationer blev Shahen tvunget til at forlade landet i januar 1979, og Khomeini kom til landet umiddelbart efter. Landet blev efterfølgende erklæret en islamisk stat.

Khomeini blev udnævnt til Faghih, religiøst overhoved, og Ali Khamenei blev ved valg i oktober 1979 præsident. Efter Khomeinis død i 1989 blev Khamenei udnævnt til Faghih.

Ved præsidentvalget i 1997 blev Mohammed Khatami valgt som ny præsident med 70% af stemmerne ved en rekordstor valgdeltagelse. Khatami blev hovedsageligt valgt af unge, kvinder og middelklassen på et reformprogram indeholdende etablering af politiske partier, indførelse af rets-

statsprincipper og en socialt orienteret politik. Ved det seneste præsidentvalg i juni 2001 blev Khatami genvalgt.

2 Den seneste politiske og militære udvikling

Iran har gennem de seneste år været præget af en kamp mellem de reformvenlige kræfter og de religiøse konservative. Reformisterne havde indtil valget i februar i år flertal i parlamentet, mens de konservative hele tiden har kontrolleret magtapparatet. Resultatet har været, at de reformer, som Khatami lovede, kun i begrænset omfang er blevet gennemført. Dette har medført stor frustration og modløshed i befolkningen. I februar i år afholdtes valg til parlamentet. Guardian Council nedlagde forbud mod et ikke ubetydeligt antal af de reformvenlige kandidater. Valget blev en stor sejr til de konservative, der nu har flertal i parlamentet.

Siden Khatami blev valgt som præsident i 1997 er en række politiske partier blev etableret. Over 100 partier er på nuværende tidspunkt registreret. Disse partier har ikke nødvendigvis klare parti-strukturer og programmer, men bygger ofte på allerede eksisterende alliancer i parlamentet.

Studererdemonstrationerne, som fandt sted i 1999, skal her særligt omtales, da deltagelse heri i flere tilfælde har været et asylmotiv. Den 8. juli 1999 demonstrerede studenter fredeligt i Teheran på grund af myndighedernes indskrænkninger i ytringsfriheden, særligt på grund af lukningen af avisen "Salam". Politiet og andre sikkerhedsstyrker slog overdrevent hårdt ned over for disse demonstrationer, hvilket resulterede i fire døde og 300 sårede, mens ca. 400 blev arresteret. Præsidenten ønskede efterfølgende at stille de ansvarlige myndighedspersoner til regnskab, og tiltale blev rejst mod flere personer, men ingen ledende myndighedspersoner blev dømt.

Af de studenter, som blev arresteret, blev mange løsladt inden for et par måneder, uden dog på noget tidspunkt at være blevet sigtet eller stillet for en dommer. Men et antal på ca. 100 forblev længere i fængsel, og enkelte er blevet idømt dødsstraf ved, hvad der rapporteres som meget unfair rettergange. I 2000 blev der arrangeret mindedemonstrationer på årsdagen. En del studenter sidder fortsat fængslet, og ifølge UK Home Office rapport fra oktober 2003 er deltagere fra studenterdemonstrationerne i 1999 fortsat i risiko for at blive arresteret. I tilfælde af sådanne arrestationer vil anklagerne imidlertid ofte lyde på noget andet, som f.eks. narkoforbrydelser, frem for deltagelse i demonstrationer.

I sommeren 2003 demonstrerede studenter og andre i hele landet. Demonstrationerne begyndte som protest mod forslag om privatisering af universiteterne, men udviklede sig til i højere grad at være politiske med slagord mod de politiske ledere. I nogle tilfælde slog politi og andre sikkerhedsstyrker overdrevent hårdt ned over for disse demonstrationer. Flere blev såret og i al fald en enkelt student dræbt. Under og efter demonstrationerne blev op mod 4000 mennesker, hovedsageligt ikke-studenter, arresteret. Ved udgangen af 2003 var adskillige hundrede fortsat fængslet.

3 Menneskerettighedssituationen

3.1 Generelt

Menneskerettighedssituationen er meget kritisabel, og forværredes ifølge US Department of State i løbet af 2003. Menneskerettighedsovertrædelserne omfatter blandt andet udenretlige og vilkårlige henrettelser, anvendelse af tortur, vilkårlige arrestationer, svære fængselsvilkår, manglende retsbeskyttelse, unfair rettergange samt restriktioner i blandt andet forsamlings-, ytrings-, bevægelses- og religionsfriheden.

3.2 Kvinder

Det fremgår af den iranske forfatning, at kvinder og mænd har lige rettigheder, men dele af den iranske lovgivning indeholder bestemmelser, som diskriminerer kvinder, ligesom kvinder udsættes for social diskrimination.

Diskriminationerne er lovfæstet i anliggender vedrørende familierettigheder og ejendomsrettigheder. Det er særdeles vanskeligt for kvinder at få retsbeskyttelse, kvinders vidneudsagn tæller det halve af en mands, og det er derfor vanskeligt for en kvinde at føre bevis.

Udstedelse af pas til kvinden kræver ægteemandens tilladelse. Når først passet er udstedt, behøver en kvinde tilsyneladende ingen særlig tilladelse til udrejse fra ægtemanden.

Kvinder har pligt til på offentlige steder at bære den særlige klædedragt hijab, have håret dækket og ansigtet fri for make-up. Overtrædelse straffes med advarsel, bøde, op til 74 piskeslag eller tre måneders fængsel. Håndhævelsen af disse påbud har varieret over tid, og forekommer i høj grad at være vilkårlig.

Vold over for kvinder i hjemmet er særdeles udbredt, og politiet er meget tilbageholdende med at involvere sig i disse sager, endsige rejse tiltale mod voldelige ægtefæller eller andre familiemedlemmer. Voldtægt er ulovligt men udbredt og straffes sjældent.

3.3 Religiøse mindretal

99% af den iranske befolkning er muslimer, heraf er langt den største del shia-muslimer og en mindre del sunni-muslimer. De eneste andre anerkendte trossamfund er jøder, kristne og zoroaster. Medlemmer af disse trossamfund er garanteret pladser i parlamentet. Anerkendelsen betyder endvidere, at disse trossamfund har kunnet oprette deres egne skoler og organisationer. Lederne af skolerne skal imidlertid være muslimer. Der har dog været tilfælde, hvor det at undervise eller prædike på farsi har medført chikane og arrestationer. Medlemmer af religiøse mindretal oplever derudover diskrimination på en række områder blandt andet med hensyn til adgang til uddannelse, bolig og beskæftigelse. Ligeledes i retssystemet diskrimineres mod de religiøse mindretal, således at ikke-muslimer modtager lavere erstatninger og hårdere straffe. Guardian Council har godkendt et forslag om regulering af blodpenge, således at størrelsen af blodpenge betalt af gerningsmanden for drab eller overgreb på en ikke-muslim nu skulle være det samme, som hvis ofret er en muslim. Ændringen vedrører dog hverken medlemmer af Bahai-samfundet eller kvinder. Fælles for de anerkendte minoritetsreligioner er endvidere, at det er forbudt at missionere og forsøge at hverve muslimer som medlemmer.

Der er ikke religionsfrihed i Iran. For mænd er der således dødsstraf for at konvertere fra Islam til en anden religion, mens dette for kvinder straffes med livsvarigt fængsel. Hvorledes dette praktiseres er vanskeligt at få oplysninger om. I de første år efter at den islamiske republik blev oprettet, blev henrettelser eksekveret, men de senere år har myndighederne ikke i samme omfang efterstræbt konvertitter. I løbet af 2003 ses der ikke at være anvendt dødsstraf i forbindelse med konvertering. I praksis vil konvertitter ofte opleve chikane men vil være i stand til at praktisere den nye religion i et vist omfang. De der imidlertid vælger at praktisere den nye religion meget offentligt, f.eks. ved at missionere, risikerer forfølgelse.

Muslimske mænd kan indgå ægteskab med ikke-muslimske kvinder, hvorimod et ægteskab mellem en muslimsk kvinde og en ikke-muslimsk mand ikke anerkendes.

3.3.1 Jøder

Jøderne i Iran lider under myndighedernes anti-israelske holdning og de radikale muslimers forestilling om, at jøder naturligt støtter zionismen og staten Israel. I maj 2000 blev ti jøder idømt straffe på mellem fire og 30 års fængsel for spionage. Retssagerne blev fra mange sider kraftigt kritiseret som manglende de helt basale retssikkerhedsgarantier. Disse sager har betydet, at der

har været sat fokus på jøder i Iran, og de er blevet chikaneret og truet, ligesom der har været angreb på deres ejendomme. Et stigende antal jøder har på den baggrund besluttet at forlade Iran.

3.3.2 Kristne

De kristne i Iran er for størstedelens vedkommende af armensk eller assyrisk oprindelse. Myndighederne har vist sig meget tolerante over for den armenske kirker, da der prædikes på armensk, og de derfor ikke bliver anset som missionerende over for muslimer. Derimod har de evangeliske kristne gennem de senere år været fulgt tæt af myndighederne, fordi der her prædikes og undervises på farsi. Myndighedernes reaktion har været lukning af kirker samt arrestationer. Der har tillige i stigende grad været tale om chikane for eksempel i form af registrering af kirkegængere uden for kirker og krav om forevisning af identifikationspapirer.

3.3.3 Zoroaster

Zoroaster accepterer traditionelt ikke konvertering og missionerer derfor ikke. Zoroaster taler deres eget sprog gabri. Der er ikke rapporteret om myndighedschikane mod zoroaster i det seneste år.

3.3.4 Bahai

Bahai-samfundet startede som en reformistisk del af Shia-Islam i 1800-tallet, og dets medlemmer betragter sig som muslimer. Bahai-samfundet er ikke anerkendt i Iran, men bliver anset for en sekt. Medlemmer af samfundet, som er den største ikke-islamiske minoritet med ca. 300.000-350.000 medlemmer, har ikke samme civile rettigheder i samfundet som andre borgere. Først i februar 2000, hvor det blev muligt at registrere ægteskaber uden at skulle oplyse sin religion, blev det muligt for medlemmer af Bahai-samfundet at få anerkendt deres ægteskaber. De har generelt ikke mulighed for at få udstedt hverken identifikationspapirer eller pas. Dog skulle det i det seneste par år være blevet lettere at få pas samt få pas fornyet på iranske ambassader rundt om i verden.

Medlemmer af Bahai-samfundet udsættes for vilkårlige og systematiske menneskerettighedskrænkelser. Ifølge loven er Bahai blod "mobah", hvilket betyder at det kan flyde uden straf. Der findes rapporter om dødsdomme og tilfældige arrestationer af medlemmerne. Ved udgangen af 2003 sad fire medlemmer af Bahai-samfundet fængslet for udøvelse af deres religion. Heraf var én fængslet på livstid. Derudover sker der ofte konfiskation af ejendom og afskedigelser fra jobs. Medlemmer af Bahai-samfundet har for så vidt adgang til retssystemet, men dommene går dem stort set altid imod.

3.4 Etniske minoriteter

På trods af, at alle personer af enhver etnisk oprindelse ifølge den iranske forfatning har lige rettigheder, er diskrimination hyppigt forekommende. Særligt diskrimineres over for andre sprog end farsi i uddannelsessystemet og i medierne.

De største minoriteter er azerier og kurdere. Derudover findes et antal arabere, baluchis, lur og turkmenere.

3.4.1 Azeri

Azeri er den største minoritet med ca. 15 mio. medlemmer. Azerier har deres eget sprog, som er i familie med tyrkisk. Azerier har stor bevidsthed om deres baggrund, men der er kun i meget lille omfang tale om et ønske om uafhængighed eller sammenlægning med Azerbajdan. Azerier er shia-muslimer og generelt velintegrerede.

3.4.2 Kurdere

Der findes ca. 6 mio. kurdere i Iran, som for størstedelens vedkommende bor i den nordvestlige del af landet i provinsen Kurdistan. Kurdere oplever i vidt omfang diskrimination. De iranske myndigheder slår meget hårdt ned på kurdiske løsrivelsestiltag, særligt over for medlemmer af organisationerne Kurdistan Demokratiske Parti i Iran (KDPI) og Komala. Mange kurdere er dog velintegrerede i det iranske samfund.

3.5 Ytrings- og pressefrihed

Der er i princippet ytrings- og pressefrihed i Iran, med mindre udøvelsen af disse rettigheder er i modstrid med islamiske principper eller folkelige rettigheder, hvilket i praksis betyder, at friheden er pålagt restriktioner af myndighederne.

Den forsigtigt begyndende liberalisering af det iranske samfund har skabt en øget samfundsdebat i medierne. I begyndelse af Khatamis præsidentperiode i 1997 blev restriktionerne over for pressen lempet, men siden 2000 er ca. 100 aviser og publikationer blevet lukket af myndighederne. Derudover er redaktører, skribenter og journalister blevet afhørt, vilkårligt arresteret og dømt. Dette ses som et væsentligt tilbageskridt for de reformvenlige. Målgruppen for overgrebene har været personer og medier, som har sat spørgsmålstegn ved de grundlæggende principper for den islamiske stat.

Pressefriheden forværredes ifølge US Department of State yderligere i løbet af 2003.

3.6 Retssystemet

Retssystemet er ikke uafhængigt af myndighederne og er under religiøs indflydelse. Retssystemet anvendes som en bremse for reformer og friheder.

Der findes mange forskellige domstole inden for det iranske retssystem, og ingen af dem lever på nogen måde op til internationale minimumsstandards. Særligt er Revolutionary Courts kendt for manglende overholdelse af internationale standarder. Arrestation af politiske opponenter eller medlemmer af minoriteter sker ofte uden retskendelse eller uden, at der rejses sigtelse. Dommerne er sjældent uafhængige af myndighederne. Der rapporteres om hemmelige og summariske retssager.

3.7 Tortur

Uagtet at tortur i henhold til forfatningen er forbudt, findes et stort antal rapporter om, at tortur udøves af sikkerhedsmyndighederne og fængselspersonale over for anholdte og fængslede personer. Bl.a. er det kendt, at der i Evin fængslet i Teheran anvendes tortur mod politiske modstandere.

3.8 Dødsstraf

Der er i Iran dødsstraf for bl.a. mord, narkotikakriminalitet, røveri, utroskab, homoseksualitet, og samleje mellem en ikke-muslimsk mand og en muslimsk kvinde. Dødsstraf bliver rutinemæssigt eksekveret. Angiveligt er en del af dem, der henrettes for f.eks. narkotikakriminalitet, reelt politiske dissidenter. Derudover blev for eksempel deltagere i studenteruroighederne i 1999 dødsdømt. Så sent som i 2002 blev mindst to, der var dømt for utroskab, henrettet ved stening. Sidst på året 2002 blev der indført et midlertidigt forbud mod anvendelse af stening. Dog blev fire mænd, dømt for voldtægt og utroskab, ifølge Amnesty International idømt dødsstraf ved stening i november 2003. Iran anvender også dødsstraf over for børn under 18 år, hvilket dog er foreslået ændret.

I 2003 registrerede Amnesty International 108 henrettelser, hvoraf en del blev udført offentligt. Tallet formodes reelt at være højere.

3.9 Utroskab

Der er som ovenfor nævnt dødsstraf for utroskab. Reglerne om bevis er meget strenge i disse sager. Siden forbuddet mod stening i slutningen af 2002 er det uvist, om utroskab er blevet straffet med anden form for dødsstraf. En mand, der griber sin kone i utroskab, kan uden risiko for straf slå hende og hendes partner ihjel.

3.10 Homoseksuelle

Homoseksualitet er i stigende grad socialt accepteret. Således findes der rundt om i landet særlige steder, som er kendte samlingspunkter for homoseksuelle. Homoseksualitet praktiseres imidlertid oftest meget diskret. Der er ifølge straffelovgivningen dødsstraf for homoseksualitet. Det er dog vanskeligt at få sikre oplysninger om, hvordan reglerne praktiseres. Myndighederne er tilsyneladende ikke opsøgende i forhold til at identificere og retsforfølge homoseksuelle, i al fald ikke så længe det praktiseres bag lukkede døre. Der er ifølge UK Home Office rapport fra april 2004 ingen kendte tilfælde af henrettelser alene pga. homoseksuelle forhold. En mere sandsynlig straf vil i givet fald være piskeslag.

3.11 Politisk opposition

Åben opposition mod den islamiske stat er ikke tilladt. Medlemmer af organisationer, som er imod styret risikerer henrettelse eller fængselsstraffe. I en del af sådanne tilfælde vil de formelle anklager ifølge visse kilder imidlertid ofte lyde på narkosmugling eller lign. Nogle organisationers aktiviteter er derfor stort set udøvet i eksil. Organisationer som Tudeh, Iran Paad, Fadayin og Darafesh Kaviani er rapporteret til at have ingen eller meget begrænsede aktiviteter i Iran. Mojahedin Khalq, KDPI og Komala er de mest aktive organisationer, og skal fremhæves her.

3.11.1 Mojahedin Khalq

Mojahedin Khalq bliver af myndighederne anset for at være en terroristorganisation. Mojahedin Khalq oplyses at være en af de mest aktive militante modstandsgrupper i Iran. Samtidig har der ikke været rapporteret om dødsfald i forbindelse med kampe mellem Mojahedin Khalq og regeringsstyrker i årene 2002 og 2003. Organisationen har tidligere udøvet sine væsentligste aktiviteter fra Irak, men blev i forbindelse med invasionen af Irak i 2003 afvæbnet. Den iranske regering har annonceret, at man vil tilbyde amnesti til menige medlemmer af Mojahedin Khalq.

3.11.2 Kurdistan Demokratiske Parti i Iran (KDPI)

KDPI har sit hovedkvarter i den kurdisk kontrollerede del af Irak. Formålet med organisationen er at skabe kulturel og lokal autonomi. Myndighederne slår meget hårdt ned på organisationens ledere og militante medlemmer. Ifølge KDPI blev to medlemmer henrettet i december 2003.

3.11.3 Komala

Komala er et kurdisk parti, der startede som en del af det iranske kommunistiske parti. Organisationens formål er at skabe demokrati og autonomi for den kurdiske befolkning. Myndighederne har i den seneste tid slået hårdt ned på komala aktivister med dødsstraffe og henrettelser. To politiske aktivister med tilknytning til Komala blev henrettet i 2003.

4 Dansk asylpraksis

I perioden 1. januar til 19. oktober 2004 har Flygtningenævnet afgjort 45 sager, og meddelt opholdstilladelse i 13 sager (6 K-status, 6 F-status og 1 B-status). En opholdstilladelse er senere blevet inddraget.

De iranske asylansøgerees asylmotiver er meget forskellige. Således spænder motiverne bredt over hele spektret af flygtningebegrebet.

Nedenstående gennemgang er baseret på Flygtningenævnets praksis.

4.1 Politisk aktivitet

Fem sager har omhandlet politisk aktivitet. En i kombination med lang tids fravær. En havde deltaget i demonstrationer i juli 2003 og var blevet identificeret i forbindelse hermed, hvorefter myndighederne ransagede bopælen og var voldelig over for faderen. I en tredje sag var ansøger tilknyttet NEDA (Nehzate Demokrasi Iran, Irans demokratiske bevægelse), hans fader havde ligeledes været aktiv for bevægelsen, og ansøger havde været tilbageholdt og udsat for tortur. I en fjerde sag blev der givet asyl med henvisning til ansøgers aktiviteter for KDPI. En af de personer, som ansøger samarbejdede med for KDPI var blevet fængslet og det ansås for sandsynligt, at han under tortur havde opgivet ansøgers identitet overfor myndighederne. I disse fire sager blev der givet K-status. I en enkelt sag blev der givet F-status. Her havde ansøger offentlig identificeret sig med forfulgte familiemedlemmer samt beskyldt Iran for tortur.

4.2 Familiestridigheder

I to sammenhængende sager (en kvinde og hendes voksne barn) blev der givet asyl pga. overgreb fra ægtemanden. Her lægges der vægt på svigerfamiliens indflydelsesrige position, der førte til, at ansøgerne ikke kunne opnå beskyttelse hos politiet. Yderligere lagdes vægt på, at kvinden var anklaget for bortførsel af børnene, samt at hun, hvis hun blev idømt fængselsstraf herfor, ville være i risiko for overgreb i fængslet.

I tre sager blev der givet asyl pga. utroskab. I de to sager var der en klar risiko for, at familie i hjemlandet var blevet eller ville blive bekendt med forholdet. I den ene af de to sager lagdes der udtrykkelig vægt på, at det ikke kunne udelukkes, at forholdet desuden var kommet til myndighedernes kundskab. I den tredje sag havde ansøger i hjemlandet opnået en form for civil skilsmisse, men efterfølgende i et vist omfang genoptaget samlivet med ægtefællen. I denne sag havde ansøger modtaget trusler fra familien i hjemlandet, og der var således ikke tvivl om, at de kendte til forholdet. Nævnet vurderede i sidstnævnte sag desuden, at der var risiko for, at der ville ske anmeldelse til de religiøse myndigheder.

I alle disse sager blev der givet F-status.

I en sag om udenomsægteskabeligt forhold, blev der givet asyl til en mand, der havde haft et seksuelt forhold til sin faders hustru. Forholdet blev opdaget af faderen, som anmeldte det til myndighederne. Ifølge iransk straffelov straffes samleje med sin stedmoder med hængning. Yderligere henvistes der i sagen til, at dommeren har betydelige skønsmæssige beføjelser til at anse forbrydelsen for bevist, og således – tilsyneladende – ikke altid er bundet af de relativt strenge beviskrav. I denne sag blev der givet B-status.

4.3 Konvertitter

Der blev givet K-status i en sag, hvor et ægtepar var konverteret til kristendommen efter indrejsen i Danmark. Der blev i sagen lagt vægt på de omfattende aktiviteter for kirken, at ansøgerne i forbindelse med nogle af disse aktiviteter havde været omtalt i pressen, og at det derfor ikke kunne udelukkes, at de iranske myndigheder var blevet bekendt med konverteringen.

4.4 Etniske minoriteter

Der blev givet K-status til en fremtrædende person fra Gashghai stammen, med vægt på det modsætningsforhold som ansøgers del af stammen var i til det iranske styre. Ansøger havde desuden sunget politiske sange og var udrejst illegalt.

4.5 Tidligere asylpraksis

Tidligere er der givet asyl til personer, der har været aktive for Komala, KDPI og Mojahedin Khalq og monarkistiske organisationer. Afgørende har været graden af aktivitet, og om de har været i myndighedernes søgelys.

Tidligere er der desuden givet asyl til kristne og medlemmer af Bahai samfundet, hvis der har været tale om fremtrædende personer i risiko for at komme i myndighedernes søgelys.

Der er tidligere givet asyl til homoseksuelle, hvis ansøgere har været i myndighedernes søgelys på en sådan måde, at vedkommende risikerede en efter danske retstraditioner uforholdsmæssig straf.

5 Øvrige kommentarer

5.1 Sikkerhedsapparatet

Ansvar for den interne sikkerhed i Iran er delt mellem forskellige ministerier og organisationer. De organer, som oftest nævnes i asylansøgninger, skal her fremhæves.

5.1.1 Revolutionsgardisterne - Pasdaran

Revolutionsgardisterne er hovedansvarlige for Irans interne sikkerhed. Revolutionsgardisterne står ikke tilbage for at komme med politiske udtalelser, således har lederen flere gange advaret reformisterne mod deres bestræbelser.

5.1.2 Basij

Basij er under revolutionsgardisterne kontrol, og har som aktivitetsområde overvågning af de islamiske regelsæt, så som at kontrollere, at kvinder overholder dress-koden.

5.1.3 Ansar-e Hezbollah

Ansar-e Hezbollah (partisaner af guds parti) består af religiøse personer, som ser sig selv som bevarere af Islam. De har været ansvarlige for at chikanere kritikere, har ødelagt boghandlere og afbrudt møder. Gruppen skal ses som de konservatives forlængede arm.

6 Vigtigste kilder

- U. S. Department of State, 2002 Country Report on Human Rights Practices, februar 2004
- U. S. Department of State, International Religious Freedom Report, 2004
- Udlændingestyrelsen, Rapport fra fact-finding mission til Iran, juni 2001
- U. K. Home Office, Country Assessment – Iran, april 2004
- Amnesty International, Annual Report 2004
- Immigration and Refugee Board, Canada, Refinfo
- UN, Special Representative of the Commission on Human Rights on the situation in the Islamic Republic of Iran, august 2001 og januar 2002.
- UNHCR, Background paper on refugees and asylum seekers from the Islamic Republic of Iran, januar 2001

- ACCORD/UNHCR, Iran Country Report, november 2001
- Human Rights Watch, Stifling Dissent, maj 2001
- FIDH assessment of the EU/IRAN human rights dialouge, december 2003
- BBC NEWS

